

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Substantia, & Proprietatibus naturalibus Angelorum

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1652

Cap. 18. An Angelus cognoscat componendo, & diuidendo, & an saltem hunc modum cognoscendi exerceat circa aliqua obiecta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38892

CAPVT XVIII.

An Angelus cognoscat componendo, & diuidendo, & an saltem hunc modum cognoscendi exerceat circa aliqua obiecta.

54. **D**ifficultas est, an ad perfectam obiectorum cognitionem habendam, eo modo quo hæc possibilis est creaturæ, necesse sit confugere ad modum cognoscendi compositiuum, & diuisiuum. Quod si hoc necesse sit, non est negandus. Angelo hic imperfectus modus cognoscendi. Dicendum primo, quod Angeli non componunt, neque diuidunt, circa vlla obiecta exijs, quæ perfectè, & quidditatiuè

tiuè cognoscunt. Ad cuius e-
uidentiam sciendum est quod
duplici modo potest subiectū
componi per intellectum cum
prædicato: primò quando to-
tum, quod importat subiectum
identificatur cum prædicato,
sed in conceptu subiecti talis
identitas non apparet, ideoque
opus est comparare conceptū
prædicati, & subiecti, vt hoc
modo appareat ipsorum iden-
titas. Secundò quando prædi-
catum includit in obliquo a-
liquid distinctum à subiecto,
vel ipsi subiecto intrinsecum,
vt quando dicimus *Petrus est*
albus, vel extrinsecum, vt quā-
do dicimus *Petrus est cognitus*.
His positis. probatur conclu-
sio, inam quoad primum mo-
dum componendi patet, non

F 4 posse

posse dari si habeatur, vt habeatur ab Angelo perfectus conceptus obiecti, & omnium, cum quibus identificatur; aliter esset prædicatio nugatoria; quia nihil adderetur per prædicatū, quod non appareret per conceptum subiecti, quæ prædicatio est Angelo indigna. Quoad secundum, licet non pertineat ad perfectam cognitionē subiecti cognoscere ea, quæ sunt ab ipso distincta, & quæ proindē habent distinctam veritatem, vt exempli causa habent albedo, & subiectum albedinis; nihilominus ad hoc, vt affirmetur concretum de aliquo subiecto, puta *album de lacte*; necessarium est, vt de eo toto habeatur cognitio confusa, qualis solet haberi de totis, & à

qua

qua incipientes scientiæ pro-
cedūt modo resolutiuo ad co-
gnitionem partium, vt notat
Aristoteles initio *physicorum*.
Eiusmodi autem cognitio ideo
est confusa, quia concipit sub-
iectum, vt habens talem for-
mam, præscindendo ab hoc,
quod eam habeat per vnionē,
vel potius per identitatem:
atqui Angeli non habent co-
gnitiones indistinctas de totis,
sed singulas eorum partes di-
stinctè cognoscunt, puta sub-
iectum, vnionem, & formam.
Ergo non possunt facere iudi-
cium compositiuum concreti-
cum subiecto.

55 Dicendum secundo,
quod non componunt, aut di-
uidunt conceptum vniuersa-
lem respectu particularis ab-

ijs quidditatiuè cogniti, putat
dicendo *Petrus est homo*. Patet,
quia in hoc conceptu angeli-
co *Petrus* apparet quicquid ap-
paret in hac propositione *Pe-
trus idem cum homine*; aliter
conceptus Petri nō esset quid-
ditatiuus. Ergo compositio es-
set nugatoria. Nec valet ob-
iectio, quod idem videatur de
nobis accidere dum dicimus
Petrus est ens. Respondetur
enim quod hæc propositio, ut
non sit yana, habet sensum se-
cundò intentionalem. *Id quod
apprehendo per cognitionem Pe-
trus, est vnum ex apprehensis
per cognitionem ens*, in quo sen-
su affirmatur vnum concretū
accidentale de alio, quod ne-
gauimus fieri posse ab Ang-
gelo.

56 Dicendum ultimo. Angelus non componit, aut diuidit circa gradus perfectè cognitos, è contrario potest componere, aut diuidere circa cognitos imperfectè. Probatur prima pars, qui enim perfectè cognoscit quidditatem hominis, & animalis non cognoscit in animali aliquid, quod non appareat in homine. Ergo non potest componere. Item duo gradus distincti quidditatiuè cogniti non minus apparent, vt duo, quam duo distincta, indiuidua, vnde frustra diuideret: & hoc etiam accidit proportionaliter, si duo illi gradus sint inadæquatè distincti, vt *corporeum*, & *sensitiuum*; tunc enim non potest fieri iudicium compositiuum, quia per co-

gnitiones simplices comparatiuas iam plenè apparet quicquid tali actu compositiuo iudicaretur. Hoc enim est habere cognitionem vniuersalem perfectam, sic cognoscere gradum illum, vt comparatus cum inferioribus, appareat diuisus in plures. Probatur secunda pars, quoniam quādo Angelus imperfectè cognoscit, non apparet illi euidenter ex parte subiecti totum id, quod potest applicare, vel remouere ex parte prædicati. Ergo non est ipsi inutilis, adeoque est possibilis, actus componens, aut diuidens.

57. Obijcies: Angelus cognoscit imperfectè etiam quædam indiuidua: exempli causa Deum. Ergo, si idcirco componit,

ponit, & diuidit circa gradus
vniuersales, cur non, & circa
indiuidualia? Respondeo, quod,
ad hoc, vt non appareat eui-
denter Angelo vnitas, vel dua-
litas realis inter duos concep-
tus obiectiuos, debet non ha-
bere conceptum proprium,
sed solum ænigmaticum de
ijs obiectis: si enim sit proprius
conceptus cum hic sit pecu-
liaris vniuscuiusque rei, certifi-
cat de distinctione a b alijs.
Atqui cōceptus ænigmaticus
includit vniuersalitatē ex
parte obiecti. Ergo conceptus
per quem fieri potest composi-
tio, aut diuisio est obiecti vni-
uersalis, & non indiuidui. Pro-
batur minor, dum enim dico,
e.g. *Id quod tango est id, quod
video.*, affirmo obiectiuè dari
ali-

ali-

aliquid vagum, & vniuersale
 in quo contineatur obiectum
 meæ visionis, & aliquid quod
 sit obiectum mei tactus, & de
 quocunque ex contentis in eo
 prædicato amplissimo vniuer-
 sali, assero quod sit id, quod ter-
 minat meam visionem sub hac
 conditione, si est quod termi-
 nat meam tactionem.

In quo modo affir-
 mandi, patet

includi a-

liquod

vniuersale

concep-

tum.